

Les 1: Een poëziekaart maken

OPDRACHT 1 Wat voor tekst schrijf je en voor wie: een gedicht voor op een poëziekaart

Lees over 'Verbonden zijn'.

Verbonden zijn

De Nieuwsbegrip leesles gaat over de ramadan. Tijdens de ramadan voelen moslims zich **verbonden** met elkaar en met arme mensen die niet te eten hebben. Je **verbonden** voelen met mensen kan op allerlei momenten, bijvoorbeeld ook als je samen sport, of samen iets anders leuks doet. Op koningsdag of bij het voetballen trekt iedereen oranje kleren aan. Zo laat je zien dat je bij elkaar hoort: het oranjegevoel.

Je kunt je ook **verbonden** voelen met vrienden of met een speciaal familielid, of met je huisdier.

Maak met elkaar een woordweb op het bord. Het woordweb gaat over:

- Met wie voel jij je verbonden?
- Wanneer?
- Hoe laat je merken dat je je verbonden voelt? Hoe laat je het zien?

OPDRACHT 2 Hoe pak je het schrijven van een gedicht aan?

Lees de uitleg.

Uitleg

Spelen met taal

Voordat je een gedicht schrijft kun je, net als echte dichters, spelen met de taal om op ideeën te komen. Je schrijft bijvoorbeeld allemaal woorden op waaraan je denkt. Ook kun je proberen bijzondere combinaties van die woorden te maken. Belangrijk is dat je niet te lang nadenkt. Soms helpt het om muziek aan te zetten. Spelen met taal kun je nooit fout doen. Volg de stappen hieronder. Veel plezier!

1. Hieronder staan vragen. Schrijf bij de vragen wat het eerst in je opkomt. Houd het kort. Vaak is één woord genoeg. Als je geen antwoord weet schrijf je zomaar iets op, bijvoorbeeld *O* of *Ja*. Houd de vaart er in.

Met wie voel je je verbonden? _____

Wanneer? _____

Waar? _____

Wat zie je? _____

Is die persoon dichtbij of ver weg? _____

Wat zie je? _____

Wat voel je? _____

Aan welke kleur denk je? _____

Wat ruik je? _____

Welk voorwerp, welk ding hoort er bij? _____

Aan welk geluid denk je? _____

Welke smaak hoort er bij? _____

Wat betekent die persoon voor jou? _____

Hoe laat je iemand zien dat je je verbonden voelt? _____

Wat voel je? _____

2. Vergelijk je antwoorden met die van je schrijfmaatje. Leg elkaar uit waarom je juist daaraan dacht. Misschien kom je zo op nieuwe ideeën. Schrijf die erbij.
3. Maak nu bijzondere combinaties van de woorden die je hebt opgeschreven.

Bijvoorbeeld:

- *een blauwe vrouw, de kast danst* (bijzondere betekenis)
- *botsende ballen, vriendelijke vreemde* (bijzondere klank, beginrijm).

Je mag woorden erbij verzinnen. Probeer minstens drie combinaties te bedenken.

---

4. Vergelijk wat je opgeschreven hebt met dat van je schrijfmaatje. Als je nieuwe ideeën krijgt schrijf je die op je blaadje erbij.

5. Kijk terug naar alles wat je bij stap 1 tot en met 4 hebt opgeschreven.
- Kies mooie combinaties, bijzondere woorden of zinnetjes die je in je gedicht kunt gebruiken. Markeer die met een stift.
  - Schrijf ze hieronder op. Kijk hoe het eruitziet en zeg de woorden en zinnen hardop, dan kun je horen hoe het klinkt.

OPDRACHT 3 Schrijven: Wat voor soort gedicht kies je?

Gedichten hebben vaak een bijzondere vorm. Bijvoorbeeld gedichten met veel herhaling, klankgedichten, of een gedicht in de vorm van een portret. Je juf of meester laat je voorbeelden en zien en horen.

Welke vorm kies jij voor jouw gedicht? Je kunt ook een combinatie maken van verschillende vormen.

OPDRACHT 4 Schrijven: de eerste versie van je gedicht

1. Schrijf nu je gedicht. Dat kan op papier of op de computer.
2. Let op de vorm: hoe maak je die bijzonder?
3. Welke bijzondere combinaties van woorden uit opdracht 2 ga je gebruiken?
4. Gebruik herhalingen of laat woorden rijmen.
5. Geef je gedicht als je wilt een titel.

Bij het schrijven van gedichten is het vaak goed om de eerste versie een paar dagen te laten liggen. Daarna kun je het weer opnieuw lezen. Grote kans dat je dan weer nieuwe ideeën krijgt om je gedicht nog beter te maken.

Als je op de computer gewerkt hebt: Sla je gedicht op. In les 2 ga je verder met je gedicht.

Les 2: Een poëziekaart maken

OPDRACHT 5 Je gedicht verbeteren

Eerste versie bekijken

In les 1 heb je de eerste versie van je gedicht geschreven.

1. Lees je gedicht nog eens door. Lees het dan aan je schrijfmaatje voor.
2. Kruis in de checklist (A) aan of je nog iets wilt veranderen en vul in wat dat is.
3. Vul de checklist bij B in, op het blad van je schrijfmaatje(!)
4. Help elkaar om de gedichten nog beter te maken.

A. Checklist voor jezelf

Vraag	ja	nee	Nog veranderen
Heeft het gedicht een bijzondere vorm?			
Staan er bijzondere combinaties van woorden in het gedicht?			
Klinkt het gedicht goed als je het leest?			
Zitten er rijmwoorden of herhalingen in het gedicht?			
Lees het gedicht nog een keer. Ben je tevreden?			

B. Checklist voor je schrijfmaatje

Vraag	ja	nee	Nog veranderen
Begrijpt de lezer met wie de dichter zich verbonden voelt?			
Begrijpt de lezer hoe de dichter zich voelt?			

Verbeteren

Kijk bij A en B. Ben je tevreden over je gedicht? Je kunt nu nog dingen veranderen!

OPDRACHT 6 Gedichten lezen of beluisteren

Als je wilt, mag je je gedicht voorlezen. Bespreek de gedichten met elkaar. Lijken ze op elkaar? Of zijn ze allemaal heel anders? Wat valt er op aan de verschillende gedichten?

OPDRACHT 7 Het gedicht afmaken en een poëziekaart maken

1. Bedenk aan wie je je kaart gaat sturen (wist je misschien al).
2. Bespreek in de groep hoe je er poëziekaarten van gaat maken.
3. Maak nu je gedicht helemaal af en maak er een mooie poëziekaart van. Gebruik bijvoorbeeld gekleurde letters of maak er een tekening bij.

OPDRACHT 8 Terugkijken: het schrijven van je gedicht bespreken

Je hebt een gedicht geschreven. Je hebt bedacht hoe je jouw gevoelens kunt overbrengen door middel van een gedicht, en hoe je kunt spelen met taal. Hoe vond je dat het schrijven van een gedicht ging?

1. Dit vond ik makkelijk bij het schrijven: _____
_____
2. Dit vond ik moeilijk bij het schrijven: _____
_____
3. Dit vind ik goed aan mijn gedicht: _____
_____
4. Dit was een goede tip van mijn schrijfmaatje: _____
_____

Verstuur je poëziekaart.

Bewaar je tekst in je schrijfmap. Bewaar ook je opdrachtbladen in je schrijfmap.